Cofnodion y Grŵp Trawsbleidiol

Cofnodion cyfarfod

Teitl y Grŵp Trawsbleidiol:	**Y Grŵp Trawsbleidiol ar Gymru Ryngwladol** **Sut y gall Cymru fanteisio'n llawn ar y cyfleoedd sy'n codi wrth i dîm pêl-droed dynion Cymru gynrychioli ein gwlad ar y llwyfan rhyngwladol yng Nghwpan y Byd yng Nghatar?**
Dyddiad:	Dydd Mawrth 05 Gorffennaf 2022 12:00 to 13:00
Lleoliad:	Zoom

Yn bresennol:

Enw:	Teitl:
Heledd Fychan MS	(Cadeirydd)
Andy Jones	Cyd-sylfaenydd & Threfnydd, FOCUS Wales
Betsan Jones,	Arbenigwr cynnwys digidol, Llawrydd
Brian Davies,	Prif Swyddog Gweithredol, Chwaraeon Cymru / Sport Wales
Brooke Webb,	Senedd
Carmen Smith,	Pennaeth Staff, Grŵp Senedd Plaid Cymru
Catrin Morris,	Swyddog Cyfathrebu Digidol Rhyngwladol, Celfyddydau Rhyngwladol Cymru
David Warren,	Pennaeth Ymgysylltu Rhyngwladol, Llywodraeth Cymru
Deborah Keyser,	Cyfarwyddwr, Tŷ Cerdd – Canolfan Gerddoriaeth Cymru
Eluned Hâf,	Cyfarwyddwr, Celfyddydau Rhyngwladol Cymru
Gareth Kear,	Cyfarwyddwr Masnachol, Hockey Wales / Hoci Cymru
Gavin Price,	Arweinydd Cynghrair – Y Deyrnas Unedig / Ewrop, Cynghrair Diplomyddiaeth Chwaraeon
Hayley Richards,	Pennaeth Datblygu Rhaglenni a Pholisi, Canolfan Materion Rhyngwladol Cymru
Jordan Griffiths,	Swyddog Cyfathrebu ac Ymchwil i Luke Fletcher AS

Professor Laura McAllister,	Athro Polisi Cyhoeddus a Llywodraethiant Cymru, Prifysgol Caerdydd
Lowri Jones,	Uwch Reolwr Partneriaethau, Llywodraeth Cymru
Matt Newman,	Prif Swyddog Gweithredol, Run 4 Wales
Morgan Lloyd,	Strategydd Creadigol, Livingston+Lloyd
Najma Hashi,	Swyddog Cynorthwyol Ysgogi Newid, Swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru
Neal Thompson,	Cyd-berchennog, Focus Wales
Noel Mooney,	Prif Swyddog Gweithredol, Cymdeithas Bêl-droed Cymru
Rhys Morgan,	Cyfieithydd, Senedd
Rob Holt,	Dirprwy Gyfarwyddwr Datblygu Twristiaeth a Digwyddiadau Mawr Cymru, Llywodraeth Cymru
Roger Davies,	Datblygu ac Ymgysylltu (Chwaraeon), Prifysgol Abertawe
Shahinoor Alom,	Swyddog Cyfathrebu a Chysylltiadau Cymunedol i John Griffiths AS, Senedd
Spencer John,	Cyn chwaraewr rygbi
Tim Hartley	Awdur ac Ymgynghorydd
Tim Powell	
Wil Rees	
Zélie Flach,	Swyddog Ewropeaidd, Celfyddydau Rhyngwladol Cymru
Jenny Scott,	British Council Cymru (Ysgrifenyddiaeth)
Mathilda Manley-Lewis,	Swyddog Cymorth Prosiect, British Council Cymru
Natasha Nicholls,	Pennaeth Celfyddydau, British Council Cymru
Rebecca Wignall,	Rheolwr Celfyddydau, British Council Cymru

Ymddiheuriadau:

Enw:	Teitl:
David Anderson,	Director General, Amgueddfa Cymru
Elaine Canning,	Swansea University

Crynodeb o'r cyfarfod

1. Gair o Groeso gan y Cadeirydd

Croesawyd pawb gan y Cadeirydd, a llongyfarchodd dîm pêl-droed dynion Cymru ar gyrraedd rowndiau terfynol Pencampwriaeth Cwpan y Byd FIFA yng Nghatar gan dynnu sylw at y platfform anhygoel y mae hyn yn ei gynnig i Gymru. Cyn agor y cyfarfod i sylwadau a chwestiynau, gwahoddwyd Noel Mooney, Yr Athro Laura McAllister ac Eluned Haf i roi cyflwyniadau byr ar sut y gall Cymru fanteisio'n llawn ar y cyfleoedd sy'n codi wrth i dîm pêl-droed dynion Cymru gynrychioli ein gwlad ar y llwyfan rhyngwladol yng Nghwpan y Byd yng Nghatar.

2. **Cyflwyniad gan Noel Mooney, Prif Swyddog Gweithredol, Cymdeithas Bêl-droed Cymru (FAW)**

Cyfle:

- Bydd biliynau o lygaid ar Gymru – potensial marchnata anferth.
- Mae angen i Gymru fanteisio'n llawn ar hyn a bod yn uchelgeisiol.
- Mae pob gwlad yn y byd yn chwarae pêl-droed.
- Pêl-droed yw'r gamp sy'n denu'r mwyaf o sylw a gwylwyr a denu'r mwyaf o bobl i gymryd rhan hefyd.

Beth sydd ei angen arnom:

- Strategaeth glir gyda chydweithredu agos rhwng Croeso Cymru (Visit Wales), Cymru Greadigol (Creative Wales) a Masnach Cymru (Trade Wales).
- Arweinydd prosiect.
- Symud yn gyflym.
- Partneriaeth rhwng Cymdeithas Bêl-droed Cymru a Llywodraeth Cymru i sicrhau ein bod yn helpu i ateb y galw o ran masnach, cynaliadwyedd, lles ayb
- Cadarnhad o faint y gall y llywodraeth ei ddarparu o ran cyllid a phersonél.

Etifeddiaeth:

- Mae gwella adnoddau ar lawr gwlad yn bwysig i sicrhau fod yr etifeddiaeth yn parhau.
- Ein Cenhadaeth - Cymru leol, fyd-eang.
- Dangos i'r byd fod Cymru yn wlad fodern a hyderus ee ar faterion fel Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant (EDI), yr Iaith Gymraeg, Cynaliadwyedd neu Les
- Sicrhau fod Cymdeithas Bêl-droed Cymru yn cael ei gweld fel y gymdeithas bêl-droed orau yn y byd. Mae angen cefnogaeth y Senedd a chefnogaeth drawsbleidiol arnom i gyflawni hyn.

Y Sefyllfa Bresennol:

- Cawsom gyfarfodydd addawol gyda Llywodraeth Cymru yr wythnos ddiwethaf – Jason Thomas oedd yn arwain ar hyn ynghyd â'r Gweinidog dros yr Economi.
- Cawsom gyfarfod gyda Llysgennad y Deyrnas Unedig – o ran diwylliant, rydym eisiau rhoi pwyslais ar Gydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant (EDI) a gyda golwg ar Gatar mae gyda ni gynlluniau ar gyfer hyn – ond ni allwn eu datgelu eto. Mae'n rhaid i ni fod yn oddefgar o ddiwylliannau eraill a gwrando, yn ogystal â defnyddio ein platfform ar gyfer trafod cadarnhaol.
- Gweithgareddau celfyddydol – ni allwn eu cyd-lynnu. Mae angen help gan Cymru Greadigol, a Llywodraeth Cymru i fod yn rheolwyr prosiect ar gyfer hyn.

3. Cyflwyniad gan Yr Athro Laura McAllister, Athro Polisi Cyhoeddus a Llywodraethiant Cymru, Prifysgol Caerdydd

Cyfle:

- Byddai'n sgandal pe na baem ni'n manteisio i'r eithaf ar y cyfle hwn.
- Mae cyrhaeddiad pêl-droed yn ymestyn y tu hwnt i'r gamp ei hun - i bob cymuned a chornel yng Nghymru. Mae hyn yn rhoi cyfle i ni gynyddu proffil unigryw Cymru ledled y byd.
- Mae cyrhaeddiad byd-eang pêl-droed yn anhygoel – gwyliodd dros hanner poblogaeth y byd (dros 4 oed) gêm derfynol ddiwethaf Cwpan y Byd.

- Rydyn ni'n chwarae yn erbyn Unol Daleithiau America (poblogaeth: 331 miliwn) ac Iran (poblogaeth: 86 miliwn) – marchnadoedd mawr y gallwn werthu Cymru iddynt.

Beth sydd ei angen arnom:

- Eglurder o ran ein hamcanion
- Strategaeth.
- Symud yn gyflym.
- Gweledigaeth sy'n ateb gofynion pêl-droed a thynnu'r sectorau eraill at ei gilydd.
- Llysgenhadon yn bresennol 'yn yr ystafell' - i rwydweithio a gweithio'u ffordd yn effeithiol o gwmpas yr ystafell er mantais i Gymru.
- Adnoddau: Cyllid a phersonél.
- Arweinwyr â'r gallu i weithredu sy'n angerddol ac yn awyddus i wahodd y byd i Gymru.
- Cydlyniant a phartneriaeth
- Cyd-destun y Deyrnas Unedig: Lloegr oedd un o'r gwledydd cyntaf i gymhwyso, ac mae Llywodraeth y Deyrnas Unedig a'i phartneriaid amrywiol eisoes wedi llunio rhaglen i'w cefnogi. Dylem ddisgwyl yr un peth yn union i Gymru, ond gyda'n brandio ni a'n hunaniaeth ein hunain. Mae angen i Lywodraeth Cymru lywio hyn.

Canlyniadau i Gymru:

- Twf cynaliadwy i bêl-droed
- Cefnogaeth i dîm y menywod gymhwyso ar gyfer pencampwriaeth nesaf Cwpan y Byd neu'r Ewros nesaf.
- Adnoddau da/darpariaeth ar lawr gwlad i blant ac oedolion – ble bynnag maen nhw'n byw.
- Mae angen i sectorau eraill fel addysg uwch, masnach, diwydiannau creadigol, twristiaeth a lletygarwch fod yn glir ynglyn â'r canlyniadau y maent yn eu disgwyl fel y gallwn weithio gyda'n gilydd i wireddu hynny.

Nododd y Cadeirydd bod angen dull gweithredu unedig - "Tîm Cymru' - yn hytrach na'r Gymdeithas Bêl-droed ar ei phen ei hun; ac y byddai archwilio gofynion trawsbleidiol a thraws-sector yn ddiddorol er mwyn rhoi'r hwb ychwanegol yna i'r llywodraeth. Dangosodd yr adroddiad a gomisiynwyd gan y British Council sut y gall diplomyddiaeth chwaraeon gysylltu gyda'r celfyddydau a diwylliant; ac mae Eluned yn mynd i drafod hynny.

4. Eluned Haf, Celfyddydau Rhyngwladol Cymru

Cyfle:

- Mae chwaraeon a'r celfyddydau yn cyd-fynd yn naturiol – yng Nghymru yn anad unman arall.
- Codi proffil Cymru a chreu cysylltiadau diwylliannol newydd.
- Mae gyda ni stori i'w hadrodd – am wlad fach â chalon fawr.
- Bwrw golau newydd ar hen ragfarnau.
- Rhannu ein gwerthoedd o ran cenedlaethau'r dyfodol a Lles.
- Hybu hunan-hyder.

Gwersi a ddysgwyd wrth weithio gyda thîm Cymru mewn ymgyrchoedd blaenorol:

- Mae'r etifeddiaeth yn hanfodol.
- Mae'n bwysig cyflwyno brand Cymreig dilys.
- Sicrhau ei bod yn bosib i ymgyrchoedd eraill, gan gynnwys ymgyrch Brydeinig, gefnogi ein hymgyrch ni.
- Gweithio ar draws gwahanol sectorau, ee twristiaeth, busnes, lletygarwch.
- Arwain gyda'n gwerthoedd, a'u gosod wrth galon yr ymgyrch.
- Gall cynnwys perthnasol wedi'i frandio'n dda roi hwb i'r chwaraewyr a denu ymwelwyr newydd i Gymru.
- Mae gan gynnwys digidol gyrhaeddiad sylweddol.

Gorffennodd Eluned Hâf ei chyflwyniad gyda ffilm am yr hyn y gall y celfyddydau ei gynnig – ffilm a gynhyrchwyd gyda Brand Wales ar gyfer gŵyl Celtic Connections.

5. Trafodaeth a sylwadau

Gavin Price: Dylid gweld hyn fel buddsoddiad ar gyfer y dyfodol. Mae angen inni fod yn glir am yr hyn yr ydym yn gofyn amdano gan Lywodraeth y Deyrnas Unedig. Mae Cwpan y Byd y Menywod yn Awstralia a Seland Newydd ar y gorwel; gan fod dyheadau ar gyfer galluogi symud heb gyfyngiadau rhwng y gwledydd hynny a'r Deyrnas Unedig, a oes cyfleoedd yma i bartneru chwaraeon gyda gwahanol sectorau?

Spencer John: Mae amser yn prysur ddiflannu ac erbyn diwedd yr wythnos nesaf dylem gyfyngu ein hunain i dri pheth yn unig yr ydym am eu cyflawni – a'u rhoi ar waith. Gall y rhain fod yn bethau sylweddol ee sicrhau swm penodol o'r Dwyrain Canol ar gyfer datblygu pêl-droed llawr gwlad, ond mae'n rhaid gwneud penderfyniadau. Mae pryder am y llety sydd ar gael yng Nghatar – a allai Llywodraeth Cymru ddefnyddio ei dylanwad i sicrhau fod llety ar gael i gefnogwyr o Gymru a Lloegr?

Gavin Price: Does dim rhaid cyfyngu ein strategaeth i Gatar yn unig, gallwn ei gyfeirio at yr Unol Daleithiau hefyd.

Hayley Richard: A ellid defnyddio prif amcanion Strategaeth Ryngwladol Llywodraeth Cymru fel fframwaith? O ran y trydydd sector, rhan bwysicaf y strategaeth honno yw'r ymrwymiad i greu Cymru sy'n gweithredu'n gyfrifol yn fyd-eang – ein gwerthoedd o ran hawliau dynol, hawliau menywod, hawliau mudwyr a hawliau LHDTCRhA+. Mae'n dda clywed fod gan y Gymdeithas Bêl-droed gynlluniau o ran hynny, ond mae angen cynlluniau tebyg ar 'Dîm Cymru' ac mae angen eu cyd-gysylltu.

Laura McAllister: Gallwn fynd i'r afael â rhai o'r delweddau hen ffasiwn o'n gwlad a dangos ein bod yn wlad fodern sy'n edrych allan i'r byd, lle mae cydraddoldeb yn bwysig a lle mae ffocws ar gynaliadwyedd.

Noel Mooney: Mae'r iaith Gymraeg yn bwysig iawn i ni. Rydym wedi cynnal trafodaethau buddiol am ariannu gwahanol barthau cefnogwyr mewn canolfannau lletygarwch - i hybu'r diwydiant. Rwy'n derbyn gweithiau celf yn gyson; felly mae angen corff i ddelio â hynny. Dylem fod yn cysylltu ag artistiaid i weld os ydyn nhw eisiau cyfrannu i'r digwyddiad yma. Rhaid edrych tua'r dyfodol – ac fe hoffwn ein gweld ni'n cynnal yr EWROS yn 2028.

Gavin Price: A allem ni greu parth cefnogwyr yn yr Unol Daleithiau a chynnal digwyddiadau o gwmpas hynny o ran ein gwerthoedd?

Tim Hartley: Mae cefnogwyr yn llysgenhadon ardderchog ac maen nhw'n adnodd sy'n rhad ac am ddim.

Rob Holt: Lleisiodd Llywodraeth Cymru bryderon ynglyn â llety gyda'r Adran Ddigidol, Diwylliant, Cyfryngau a Chwaraeon a gyda'r Llysgennad pan yr oedd ef draw yma. Mae logisteg yn dipyn o her yng Nghatar, felly mae angen bwrw golygon tua'r Unol Daleithiau a swyddfeydd rhyngwladol o gwmpas y byd. Byddai'n wych o ran y diwydiant lletygarwch pe gellid cynnal parthau cefnogwyr, ond nid yw'n fwriad gan Lywodraeth Cymru eu hariannu. Mae gyda ni gyfarfod y prynhawn yma gydag ymgyrch GREAT – byddwn yn edrych am gyfleoedd i sicrhau fod llais a gwerthoedd Cymru yn rhan o hynny. Byddwn hefyd yn edrych ar gynlluniau Llywodraeth y Deyrnas Unedig a sut y gallwn fanteisio ar gefn y rheini.

Eluned Haf: Gallai ymgyrch GREAT fod yn beth gwych, ond pan mae'n cymryd drosodd mae peryg iddo ein tanseilio ee pan gafodd Alun Wyn Jones ei frandio â baner Jac yr Undeb..

Laura McAllister: O ran Llywodraeth y Deyrnas Unedig, ni ddylai ein disgwyliadau fod yn isel. Mae gan Gymru bob hawl i ddisgwyl yr un gefnogaeth a roddwyd i Gymdeithas Bêl-droed Lloegr. Mae angen inni gael gwybod pa adnoddau y byddwn ni'n eu cael ganddyn nhw.

Rob Holt: Fe godwyd y pwyntiau yma gyda'r Llysgennad yr wythnos ddiwethaf; mae gyda ni berthynas waith dda ac mae Lloegr, fel Cymru, yn disgwyl am gadarnhad ynglyn â logisteg. Mae GREAT yn cynrychioli'r pedair gwlad.

Cytunodd Noel Mooney fod y Llysgennad wedi ymateb yn dda i'r materion a godwyd.

6. Crynodeb y Cadeirydd

Nododd y Cadeirydd fod angen gweithredu ar frys, yn enwedig gan fod y Senedd yn mynd at dorriad ddiwedd wythnos nesaf, ac roedd yn awyddus i sicrhau atebion cadarn cyn hynny. Nododd hefyd y byddai'n cyfleu'r teimladau hyn yn ogystal â'r prif bwyntiau wrth Lywodraeth Cymru. Diolchodd y Cadeirydd i bawb am eu cyfraniad a dywedoodd ei bod yn amlwg bod angen inni ddysgu gwersi o brofiadau'r gorffennol a sicrhau ein bod yn pwysleisio hunaniaeth unigryw Cymru. Nododd y byddai cyfarfod arall o'r Grŵp Trawsbleidiol ar Gymru Ryngwladol yn cael ei gynnal cyn i Gymru ymddangos yng Nghwpan y Byd ac y byddai'n ddefnyddiol neilltuo ychydig o amser yn y cyfarfod hwnnw i gael y wybodaeth ddiweddaraf ar gynnydd materion yn ymwneud â Chwpan y Byd.